І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 54. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 22-го БЕРЕЗНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 22, 1972 No. 54. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 21 березня 1972

В АМЕРИЦІ

УРЯДОВА ТЕХНІЧНА КОМІСІЯ ПЕРЕДАЛА ЗВІТ для Бюра Науки і Технології, в якому запропонувала частково зменшити суворі вимоги до автомобілевої індустрії щодо занечищування повітря газами та безпеки їзди. Ті високого стандарту вимоги мали б бути реалізовані до 1976 року. У звіті сказано, що реалізація таких вимог підвищила б ціну на авто на понад 700 долярів, і все таки не задовольнила б вимаганого стандарту.

ДЕПАРТАМЕНТ СКАРБУ У ВАШИНГТОНІ СПОВІСТИВ, що від нині Секретна Служба буде охороняти п'ятьох демократичних кандидатів на президентські вибори: сенаторів Е. Москі, Г. Гомфрі, Дж. МекҐоверна, Г. Джексона і губернатора Дж. Воллеса. Секретар скарбу Конелі вирішив не давати особистої охорони сенаторові Едвардові Кеннеді, бо він відмовився кандидувати в цих виборах.

У ЧИКАГО ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ представників негрів, еспанськомовних громадян та білих спільнот, з участю 1 600 осіб із 50 міст. Вони розв'язали, або ж відкинули деякі розбіжності і дружньо виступили з обвинуваченням банків, обезпеченевих компаній, торгівців реальностями в руйнуванні великих житлових дільниць у головних містах країни.

ФЕДЕРАЛЬНЕ БЮРО ІНВЕСТИҐАЦІЇ ПОВІДОМИЛО, що впродовж минулого місяця в ЗСА були вбиті підчас своїх службових обов'язків 7 поліцаїв. Від початку цього року загинули вже 20 поліцаїв.

ЛЕТУНСЬКА КОМПАНІЯ „АМЕРІКЕН ЕЙРЛАЙНС" подала до суду Комітет для вибору покійного сенатора Роберта Кеннеді. Компанія домагається, щоб той Комітет заплатив їй 415 000 долярів, витрачених під час виборчої підготови. В. Гартігген і Р. Корбетт будуть покликані до суду для переслухання справи, а також один член із родини Кеннеді.

КОМПАНІЯ „ДЖЕНЕРАЛ МОТОРС" незабаром розпочне продавати імпортовані з Японії вантажні авта. Вони мінної якости і не дуже дорогі.

У СВІТІ

100.000 ЗАХІДНІХ БЕРЛІНЦІВ ЗГОЛОСИЛОСЬ до відвідання у Східньому Берліні своїх родин і приятелів під час найближчих Великодніх свят. У Західньому Берліні урядують східньо - берлінські, себто комуністичні службовики, які реєструють бажаючих відвідати комуністичну частину поділеного Берліну в часі між 20 березня і 5 квітня. Посадник Західнього Берліну Кляус Шюц висловився з признанням про спосіб видавання тих перепусток. Не відомо, скільки людей зголосилось у Східньому Берліні до відвідин західньої пільної частини міста.

В АТЕНАХ У ГРЕЦІЇ ВІДБУВАЄТЬСЯ розправа перед військовим трибуналом проти 15 греків, яким закидається змову проти теперішнього тамошнього режиму. Вони будьто планували також зірвати динамітом деякі американські військові кораблі у грецьких портах, щоб задемонструвати проти американського Уряду, який вважає, що проблема устрою і правління у Греції — це її внутрішня справа, тому й не виступає проти правого уряду Георга Пападопульоса. Між обвинуваченими є також народжений в Америці, тому й американський громадянин, грецький адвокат Іоганніс Коранаіс, який скаржився, що у слідстві стосували супроти нього нелюдських мук, щоб здобути признання до вини.

КОМУНО - КИТАЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЧЖОУ ЕНЬ-ЛАЙ ВИЯВИВ на бенкеті у честь колишнього голови Камбоджі Нородома Сіанука, що „третя сила" старається розколоти комуністичний фронт, який підтримує Сіанука в його заходах відзискати втрачену в Камбоджі владу. За західніми коментарями — Чжоу Ень-лай мав на увазі заходи совєтського амбасадора в Камбоджі, який залишився там і після скинення Сіанука та його переїзду до Пекіну під протекцію китайських комуністів. Совєти будьто хочуть довести до компромісу між режимом антикомуністичного маршала Ноля Лона та комуністичними партизанами, прихильниками Сіанука.

ВЕЛИКА ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА СТАЛАСЯ на території заснованої недавно Унії арабських еміратів над Арабським морем. Великий пасажирський літак типу „Каравеля" данської летунської лінії Стерлінґ, який летів із Цейльону до Европи, розбився об шпиль гори, наближуючись до летовища Кальба, де мав набрати пальне. Було в літаку 112 осіб і всі вони, мабуть, загинули, бо з гелікоптера побачили тільки кусні літака. З Копенгагену вилетіла туди слідча комісія.

Президент заклинає до тотальної війни з наркотиками і їх загрозою для нації

Ню Йорк. — Президент Річард М. Ніксон відбув у понеділок 20 березня ц. р. наради з губернатором Нюйоркського стейту Нелсоном Рокефеллером і з представниками судів та урядових і громадських установ у справі посилення боротьби із загрозою наркотиків для життя і здоров'я нації, особливо ж молоді. У своєму комунікаті, проголошеному після відбуття наради, през. Ніксон визначив затруювання наркотиками як „публічного ворога число один" і звернувся із закликом заповідати тотальну війну із загрозою наркотиків, кладучи в цьому головний натиск на закордонно - адміністративні заходи. „Для тих, хто поширює наркотики — заявив Президент, — для тих, що для прикладу, заробляють сотки й іноколи мільйони долярів, знищуючи життя нашої молоді по всій країні, не може бути ніякої поблажливости ані обмежень, якщо йде про кримінальне покарання". Зокрема ж закликав Президент карати гуртових вуличних торгівців — т. зв. пушерів — наркотиками, стверджуючи, що ці торгівці мусять бути потягані до найвищої передбаченої законодавством відповідальности за свої злочинні дії. Для очолювання цієї кампанії Президент покликав Майлса Дж. Амброза, новонаіменованого спеціяльного заступника генерального прокурора. Боротьба з наркотиками буде пов'язана з розгорненою діяльністю реґабілітаційних у цій ділянці установ.

Збудування нафтопроводу через Аляску життєвоважливе для безпеки ЗСА

Вашингтон. — У зв'язку із широко розгорнутою дискусією над справою збудування спеціяльного нафтопроводу через Аляску, потрібного для використання велетенських родовищ нафти на північних побережжях Аляски і у відповідь на протести проти цього загрозливого для природного оточення проєкту, департамент внутрішніх справ ЗСА проголосив заяву, що ніякої нафтової системи не можна збудувати без шкоди чи евентуальної загрози для довкільної природи. На основі проведеної фахівцями й експертами аналізи, департамент ствердив, що з усіх можливих проєктів використання нафтових джерел Північної Аляски ще найсприятливіший і найбільш цілевий проєкт проведення прямого нафтопроводу від Прюдгов затоки на півночі Аляски до порту Валдез південно. У заяві підкреслено також, що розвиток нафтових можливостей Аляски є життєвоважливим питанням для національної безпеки ЗСА й для унезалежнення ЗСА від чужоземних нафтових ресурсів. Транспортування нафти морем, навколо побереж Аляски пов'язане також із загрозою для довкілля, бо треба було б будувати численні нафтопроводи від островів до побереж Аляски. Недоцільне було б із стратегічного й економічного поглядду також проведення нафтопроводу із Північної Аляски через канадійську територію до північних стейтів ЗСА. Збудування проєктова 48-інчового довгого на 789 миль нафтопроводу через Аляску від Прюдгов затоки до пристані Валдез на півдні мало б коштувати в них п'ять більйонів долярів і тривало б яких три роки. Цей нафтопровід постачав би вже з 1975 року по 500-000 барелів нафти денно і в 1980 році ця кількість збільшилася б до двох мільйонів барелів.

Британія готова посередничити між Пакістаном, Індією і Банґладешем

Лягоре, Пакістан. — До Пакістану прилетів британський міністер закордонних справ Алек Даґлес Гюм і перевів довгі наради з пакістанським президентом Зульфікаром Алі Бутто. А. Гюм заявив після того, що він запропонував був Лондон на місце переговорів між представниками Пакістану з одного та Індії й Банґладешу з другого боку, але бачить, що ще завчасно говорити про переговори, що ж будуть переговорювати про замирення на Півдні Азії. Сам британський міністер висловився про вигляди на таке швидке замирення песимістично: мовляв, чим довше триває криза, тим більші вимоги ставить кожна сторона.

Брежнєв заповідає свою „ділову" позицію у розмовах з Ніксоном

Москва. — Перший секретар компартії СССР Леонід Брежнєв виголосив в минулий понеділок 20 березня у палаці конгресів 90-хвилинну промову до кругло 6 000 делегатів конгресу совєтських так званих професійних робітничих спілок, які насправді є одним із знарядів комуністичної партії й державного апарату, при чому він заторкнув одинаково внутрішні як закордонні справи. Між іншим, Брежнєв заявив, що „ми підходимо до недалеких американсько-совєтських розмов з ділових і реалістичних позицій". Він признав, що світові мир чи війна залежать від відносин між ЗСА і СССР і тому, мовляв, Совєти готові „осягнути певний ступінь взаємної корисної співпраці" з ЗСА, без відступлення від ідеологічних принципів та без шкоди для третіх сторін. Л. Брежнєв ствердив, що він розуміє потребу направи американсько-китайських взаємин, але признав, що не знає, про що була мова між президентом Ніксоном і його контрпартнерами в Пекіні і що тому Совєти мусять чекати на дальший розвиток подій. Але він з турботою зацитував вислів президента Ніксона під час бенкету в Шанхаї, що „наші два народи (американський і китайський) тримають майбутність світу у своїх руках". Брежнєв таврував теж зріст нібито „ревізіоністичних" кіл в Західній Німеччині, загрозивши „поважними наслідками", якщо західньо-німецький парлямент не ратифікує пактів безпеки з СССР і Польщею.

Комуністи обстрілювали ракетами столицю Камбоджі: 55 вбитих

Пномпень. — В минулий понеділок 20 березня — на півдні Азії був тоді вже вівторок 21-го — комуністи засипали столицю Камбоджі Пномпень якими 200 ракетами й гарматними поцілами. За приблизним негайним підрахунком згинуло 55, здебільша цивільних осіб і понад 160 було ранених. Коло 20 ракет впали на підміський „супермаркет", вбивши там багато покупців та спричинивши пожежу, яка знищила всю ту дільницю. Водночас піхотне з'єднання ворога заатакувало віддалену за 6 миль від центру міста радіостацію, перемігши в рукопашній боротьбі велику тамошню військову залогу. Згинули також її командир, підполковник і його дружина. Згодом військо Камбоджі відбило радіостацію, але її споруди були понищені. Один поціл впав докладно в яму, в якій залягли 10 вояків і всі вони згинули. Після атаки стверджено, що Пномпень обстрілювано совєтськими 122-мм ракетами і 75-мм гарматними набоями. Не виключене, що атака проти столиці Камбоджі Пномпеню була заповіддю нового комуністичного наступу, націлено на здобуття тієї столиці, що було б для комуністів, понявшо не так стратегічною, як політичною і моральною перемогою.

Бомба вбила у столиці Північної Ірляндії 6 осіб, поранила яких 150

Белфаст, Північна Ірляндія. — В понеділок 20 березня 100-фунтова годинникова бомба, приміщена в автомобілі перед будинком протестантської газети в столиці Північної Ірляндії, своїм вибухом вбила 6 осіб і близько 150 поранила, при чому між убитими були й два поліціянти. Вулиця була повна цивільних осіб, бо саме тоді евакували туди мешканців одної з сусідніх вулиць, де будьто — за анонімовою телефонічною пересторогою — підкинено бомбу. Тому можна припускати, що це був свідомий терористичний акт, звернений проти невинних цивільних осіб, щоб поглибити паніку, в якій і так живе столиця Північної Ірляндії. Відколи в 1969 році прибули до Північної Ірляндії британські вояки, щоб допомогти місцевій поліції і війську приборкати опозиційний терористичний рух, згинуло там 286 осіб, у тому числі 198 цивільних осіб, 55 британських вояків, 11 місцевих вояків і 22 поліціянти. В тому самому дні в іншому північно-ірляндському місті, Лондондеррі, хтось із середини шинку застрілив британського вояка, який стояв на вулиці на стійці.

Ню Йорк вшанував 80-ліття Верховного Архиєпископа

Ню Йорк (л.л.). — Товариство за патріярхальний устрій Української Католицької Церкви, Відділ в Ню Йорку, при співпраці Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій м. Ню Йорку - Відділу УККА вшанували вісімдесятиліття Голови Помісної Української Католицької Церкви Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого святковою Академією, яка відбулася в неділю 19-го березня в авдиторії Вашингтон Ірвінг гай скул. Академію започаткував Хор ім. Митрополита А. Шептицького, який під диригентурою М. Нинчак виконав три релігійні композиції: „Отче наш" І. Новохатського (соліст О. Стецура), „Услиши Господи" І. Лаврівського та „Вознесу тя, Боже мій" Д. Бортнянського. Святкову промову виголосив ред. В. Качмар, який говорив про неустрашимі зусилля Кардинала здобути для нашої Церкви належні їй права. Кардинал Йосиф сказав у дні своїх народин 17 лютого 1972 р., що він „не потребує почестей Кардинала і ще менше потребує почестей Патріярха. Нічого не вимагає для себе, а тільки для української справи. Патріярхат є Божою справою". Промовець згадав і про ті перешкоди, на які натрапляє Верховний Архиєпископ збоку Ватикану, що переговорює з атеїстичною Москвою коштом Української Католицької Церкви. На жаль, не вся українська єрархія підтримує Голову своєї Церкви, і це утруднює йому його працю.

Дівочий хор „Жайворонки" при Осередку СУМА в Ню Йорку під диригентурою Р. Степаняка виконав дві композиції М. Фоменка „Дівоче Маріє" і „За волю вітчизни" (в перекладі слова Яр Славутича, в другій П. Колісника) та „Живи Україно" — музика М. Гайворонського, слова О. Олеся. Хорові акомпаніював О. Ройовський. В другій частині баритон Ю. Богачевський виконав три композиції М. Лисенка, дві до слів Т. Шевченка й одну до слів І. Франка: „Мені однаково", „Гетьмани" та „Із сліз моїх, любко, зродилось". Акомпаніювала К. Чічка-Андрієнко. Маестро П.

(Закінчення на стор. 3)

Марію Душник обрано на члена екзекутиви Братського Конґресу Нюйоркського Стейту

Ню Йорк. — В доповненні вістки про річну конвенцію Конгресу Братських Організацій стейту Ню Йорк, що відбулася минулого четверга, 16-го березня 1972 року в готелі Статлер - Гілтон у Ню Йорку, слід подати, що пані Марія Душник, заступниця головного предсідника УНСоюзу, була вдруге переобрана на члена екзекутиви того Конґресу на 1972-1973 роки. М. Душник взяла у часть у відкритті нарад Конґресу, відспівавши американський гимн та провівши святочну заяву відданости братським ідеалам. Після ранньої сесії конвенції відбувся святочний полуденок, який започаткувала пані М. Душник, відспівавши традиційну пісню „Боже, благослови Америку". Під кінець конвенції вручено головному секретареві УНС д-рові Ярославі Падохові, президентові Нюйоркського Конґресу в роках 1969-1970, пам'яткову плякету з висловами признання за виконані завдання. Секретарка Конгресу п. Джуді Габбел склала окрему подяку Українському Народному Союзові за прикладне заступництво на Конґресі та викуплення квитків на цілий стіл на полуденок, в якому взяли участь, крім делегатів, високі представники забезпеченевого відділу уряду.

Марія Душник

Комітет Відділів УНС Пассейкської Округи відбув збори, перевибрав управу

Пассейк, Н. Дж. — Минулої суботи, 18 березня, Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Пассейкської Округи відбув тут свої загальні Збори, на яких вибрано почесним головою Округи о. протопресвітера Теодора Форостія та через акляматію переобрано дотеперішню Управу Округи з Іваном Хомком, як головою у проводі.

Збори відкрив голова Округи Іван Хомко запросивши до Президії о. протопресвітера Теодора Форостія, який започаткував їх молитвою. Одноххвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померлого головного касира УНСоюзу сл. п. Петра Пуцила і всіх померлих членів. До Президії зборів були обрані Іван Блих голова, та Павло Войнів секретар. Василь Марущак, секретар Округи, відчитав протокол з попередніх зборів. У звітуванні голова Округи підчеркнув, що вся Управа вложила багато праці і труду у влаштуванні спільно з іншими Округами Ню Джерзі „Дня УНСоюзу", який був дуже успішний. Кожний член Управи чимось причинився і він дякує всім за співпрацю. Звітували ще Олександер Гнатюк — заст. голови, Василь Марущак — секретар, Іван Блиха — касир і Петро Головачук та інж. Володимир Бакалець — організаційні референти. Петро Головачук підчеркнув, що він за останній рік приєднав 35 членів, в січні ц. р. придбав 8 членів, а у березні 5. Він знає, що організування не приходить легко, бо кандидати самі не зголосяться, за ними треба шукати. Висловив надію, що за цей рік приєднає ще більше членів. Голова Контрольної Комісії ствердив, що всі книги Округи є в порядку. В дискусії над звітами заторкнено багато організаційних справ, звертаючи окрему увагу на конечність співпраці всіх членів. На внесок Контрольної Комісії уділено абсолюторію уступаючій Управі. Представниця Екзекутиви УНСоюзу пані Уляна Дячук, в. о. головного касира, дала перегляд організаційних здобутків Округи за минулий рік, відмітивши, що Округа виконала половину організаційної квоти, але цього року, при більшім зусиллю, може легко виконати квоту на 75% і тим самим здобути нагороду. Опісля пані Дячук поділилася інформаціями про організаційний і фінансовий стан УНСоюзу та закликала до жертвенности на Фонд Оборони Людських Прав. Головний і обласний організатор Степан Гаврин підчеркнув, що в минулім

(Продовження на стор. 3-ій)

Три Єпископи взяли участь у похоронах бл. п. о. Єроніма Барнича, ЧСВВ

Ню Йорк. — Бл. п. о. Єронім Барнич ЧСВВ, помер на ведуту рака 13-го березня, ц. р. у шпиталі невиліченохворих у Гавторн, Ню Йорк. Монах-священик Василіянського Чину мав 41 років, з котрих прожив 27 літ у монастирі, а з цього 17 років як священик. Свої роки священичої праці перевів у Чикаго, Дітройті, Варені, Миннгені (де збудував нову церкву св. Йосафата), а востаннє в митрополії Ню Йорку при церкві св. Юра.

Похоронні обряди відбулися через три дні. Тлінні останки покійного отця Барнича перевезено у вівторок, 14 березня, до церкви св. Юра в Ню Йорку, де оо. ігум. В. Ґавліч, ЧСВВ, і Христофор Войтина, ЧСВВ, відслужили вечірню заупокійну Літургію. Жалобну проповідь виголосив о. парох Гавліч, а після науки отці з Василіянського Чину під проводом о. протоігумена П. Пащака, ЧСВВ, відслужили спільний парастас. Мимо непогоди, багато вірних були в церкві. У середу, 15 березня, перевезено тіло до церкви Чесного Хреста у Асторії, де живуть рідні о. Барнича, а відкіль він був священиком у 1955 р. Понад 35 священиків, Сестри та вірні виповнили церкву, щоб відслужити чернечий священичий похорон. 15 священиків правили похорон з о. протоігуменом Пащаком, ЧСВВ, а решта священиків творили два крилоси, щоб відспівувати похоронні псальми. Останнє слово прощання виголосив проф. М. Войнар, ЧСВВ, виголосив проповідь, пригадуючи, що 17 років тому голосив науку під час першої Служби Божої о. С. Барнича, а оба разом пишуть сумний обов'язок прощати його. Похоронне Богослужения відслужено в четвер, 16 березня, в 9:00 годині ранo. Архієрейську

(Продовження на стор. 3-ій)

МЕНОР ДЖУНІОР КОЛЕДЖ РОЗШУКУЄ УКРАЇНОК

Репортаж Л. Полтави

(1)

За 15 миль на північ від центру „міста братньої любови" Філядельфії, що буде в 1976 році осередком святкувань 200-річчя американської незалежности і державности, — біля спокійних і затишних пригородних містечок Дженкінтавн і Гантінґдон Веллі у Пенсилвенії, серед гаїв і широких галявин, розташована місцевість Факс Чейс Менор. Від останньої зупинки короткого філядельфійського „сабвею" „Ферн Рак" можна доїхати до Факс. Чейс Менор автобусом за яких 15 хвилин, майже під двері єдиного у світі Коледжу українського візантійського обряду для дівчат — Менор Джуніор Коледжу. Але біля „сабвею" вже чекає представника „Свободи" дир. Михайло Кічула, керівник фінансово-адміністраційних справ Коледжу, і автом ми були на місці навіть не за 10 хвилин.

На перший запит, як ідуть справи в Коледжі, дир. М. Кічула відповів коротко: „Дуже добре, але зголошень від нових українських студенток — ще менше як торік.

Свіже і майже морозне, хоч березневе, повітря, решітки снігу на красиях-алиях, незвична після Ню Йорку, майже побожна тиша, такий спокій, що мимоволі кидаєш погляд на хреста над головним великим будинком Матері Неустаючої Помочі... Здається, що тут усе „завмерло" в науці, в молитві, в самозосередженні. І раптом, як перший весняний грім над снігами — радісний, безжурний сміх групи дівчаток-студенток. Група кудись прямує із Сестрою-Василіянкою, одним із своїх професорів, і ця Сестра розповідає якусь веселу історію. Виявляється, що серед тієї незвичайної тиші природи — кипить і вирує повнокровне, цікаве, молоде життя.

Срібний Ювілей

У 1911 році до ЗСА на запрошення Владики Сотера Ортинського прибули з України три Сестри Чину св.

(Закінчення на стор. 4-ій)

Фрагмент градуаційної церемонії в Менор Джуніор Коледжі, який в цьому році відзначає своє 25-річчя. З цієї нагоди в суботу, 8-го квітня, відбудуться в Коледжі великі ювілейні торжества.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Академії і слухачі

Закріпилася вже традиція, що обов'язково щороку в усіх скупченнях українців у вільному світі влаштовується концерти - академії з нагоди роковин трьох найзнаменніших в історії української культури й історії визвольного змагу подій: дня народження Тараса Шевченка, перевороту 1 листопада 1918 р. у Львові та проголошення державности й суверенности 22 січня 1918 і 1919 рр. Щоб ця традиція не перетворилась у практиці на банальний трафарет, в останніх роках змодернізовано ті імпрези й значно підвищено їх рівень. Тому, що довгі промови, зміст яких складався з переповідань загальновідомих дат і фактів, підлитих патріотичними фразами, радше відстрашували, як принаджували громадян, теперішні промовці нав'язують до згаданих роковин сучасні події й дають до них, кожний по-своєму, коментарі. Включено в програми дітей і молодь, як активних виконавців. Хорові й музичні точки стоять на мистецькому рівні. Цілу імпрезу скорочується до щонайбільше двох годин.

Це — культурні вечори, які дають справжню насолоду слухачам. Приявність на таких концертах - академіях дає подвійне вдоволення: виконаного патріотичного обов'язку й використання гарної культурної імпрези, джерела милих споминів і вражень. Тому здебільша ці традиційні концерти - академії втішаються чималою фреквенцією наших громадян. Ось так, наприклад, остання Шевченкова Академія у Ню Йорку відбулася в ущерть повній великій авдиторії американської середньої школи — без уваги на погану погоду. Але й бувають випадки, що місцеві громадяни легковажно ставляться до таких імпрез і воліють залишитися вдома перед телевізорами, як відвідати рідну імпрезу, в яку організатори й виконавці вклали багато некорисливого труду й хисту. Коли б запитати тих „неприявних", чи треба продовжувати традицію Шевченкових, Листопадових і Січневих академій, чи закинути її — вони напевно одностайно заявилися б за збереження цієї доброї традиції, ціллю якої є не тільки маніфестувати нашу пошану до тих світлих дат і подій, але й підкреслювати вірність нашим віруванням і нашу національну гордість. Але треба визнавати це не тільки в теорії, а й у практиці, тим паче, що це коштує кожному так мало — трохи доброї волі і почуття солідарности з громадою.

Спізнена метушня

Увагу дослідників історії різних національних іміграцій у ЗСА привертав уже здавна, а то й дивував факт неорганізованости досить численної російської етнічної групи. Не зважаючи на велику кількість російської еміграції і добре заступлену серед неї інтелігентську верству, росіяни не мають і досі ніякої центральної організації, такої як її мають інші етнічні групи, між ними українці з Українським Конгресовим Комітетом Америки, поляки із своїм Американсько - Польським Конгресом, італійці, німці чи китайці із своїми національними репрезентаціями. Проте, навіть і в цій дивній на перший погляд ситуації росіяни були й залишаються однією з найбільше впливових груп в американському житті. Зайнявши провідні місця по різних коледжах, університетах і інститутах, зокрема російських і для вивчення Совєтського Союзу, російські інтелектуалісти добивалися посередньо чималого впливу на політику урядових кіл, зокрема Державного Департаменту у відношенні до Совєтського Союзу і особливо в трактуванні поневолених Москвою народів. Щойно останніми роками почали витискати росіян з їхніх становищ українці, угорці, поляки та інші національності.

Намагаючись надолужити втрачене і дотримати кроку іншим етнічним групам в їх організованій діяльності, російські еміґранти останнім часом заметушилися з ідеєю скликання і створення також конґресу „російських американців". З цією метою створено в Ню Йорку окрему центральну ініціятивну групу і в російській пресі розгорнулася досить, правда, млява дискусія на тему актуальности створення такої центральної організації росіян і її завдань.

Одним із цікавіших щодо цього виступів була стаття якогось Юрія Мейера, надрукована в „Новому Русскому Слові" з 14 березня п. н. „Чи потрібна нам національна організація?" Подаючи за приклад українців з їхнім УККА і діяльність проф. Л. Добрянського, до опінії якого, як стверджує автор статті, дуже прислухаються в Конґресі, і нарікаючи на те, що росіяни не змогли протидіяти схваленню закону про Тиждень Поневолених Націй, Ю. Мейер підкреслює важливість створення центральної російської національної організації, підтримуваної всіма шарами російської іміграції, впливової й уповноваженої виступати авторитетно в імені росіян.

Як виявляється з перекпнувань Ю. Мейера, головним приводом для створення такої російської репрезентації повинні стати започатковані американським Урядом заходи для розвитку етнічних культур у ЗСА й асиґновані на ту ціль фонди.

Франція готується пересісти на електричні автомобілі

Париж. — Впродовж кількох років кращі французькі інженери науково-дослідного центру „Ренардьєр" працюють над конструкцією кількох зразків електричних автомобілів, що будуть рухатися без диму, не затруюючи повітря. Паризька преса сповіщає, що вже з 1973-го року з'явиться на ринку новий тип автомобіля „електроавто". Це нове авто буде значно краще сконструйоване, ніж існуюче вже й тепер типу „Рено — 4-Л", яке важить близько однієї тонни, але на батерії припадає з тієї ваги 350 кілограмів. Це авто розраховане на двох пасажирів і 100 кілограмів вантажу, може їхати із швидкістю 60 кілометрів на годину, запасу енерґії в батеріях вистачає приблизно на 100 кілометрів, а потім їх треба перезаряджувати в „електроточках". Такі „електроточки" будуть будуватися на місцях чи поблизу бензинових станцій-колонок. Найновішої конструкції „електромобілі", проходячи за рік 10.000 кілометрів, вимагатимуть стільки електроенерґії, скільки її вимагає за рік звичайна електрична піч-плитка. Батерії в цих автах найновішої конструкції можна буде насножувати впродовж 2-3 років, а потім ставити нові.

ЙДЕ ПРО МАЙБУТНЄ НАШОЇ ЦЕРКВИ І НАШОГО НАРОДУ

СЛОВО БЛАЖЕННІШОГО КИР ЙОСИФА УП 17 ЛЮТОГО 1972 Р. У ХРАМІ ЖИРОВИЦЬКОЇ МАТЕРІ БОЖОЇ І СВЯТИХ МУЧЕНИКІВ СЕРГІЯ І ВАКХА

(2)

Коли це мова про молодечі літа, то з вдячністю мушу згадати про своїх Батьків, що дуже настоювали на те, щоб хлопець виростав скромний і побожний, щоб відмовляв щодня молитву, пильно вчився і щоб не підпадав під якісь лихі впливи. Слухаючи не раз від матері оповідань про строге життя святих, я висипав зерна гречки чи іншого збіжжя, клякав на них обнаженими колінами і говорив „Отче наш". Для розваги мати робила з різного кольорового паперу квіти. Я аж здригнувся, коли побачив пізніше такі самісінькі на мозаїках в Монтреалі на Сицилії.

Слухаючі читань братів про побіг трьох братів з Озова, про Сократа і інших, я плакав ревно. Як цікавий відгомін пригадую собі оповідання матері про напад польських повстанців на двір діда Романа Дичковського у Винявці. Дітей замкнули в окремій кімнаті, його зв'язали і кричали: „Кладешся до ряду, давай коляду!" Вони забрали в нього усі гроші, зложені на будову церкви в Заздрості. Повстанці побили австрійські війська під Винявкою, і тому Австрія змінила назву Винявки на Хмелівка, щоб затерти немилий слід, але польська влада привернула назад назву „Вичявка". Митрополит Ангелович став по боці Австрії, а митрополит Куїловський був польським повстанцем! В Духовній Семінарії у Львові було багато польських повстанців. Твердий русин у виданнях Качковського, національна свідомість у книжечках „Просвіти" — зразу підпис — учник руської гімназії, пізніше руської, а ще пізніше русько - української — а на університеті „український", — це цікаві етапи в еволюції тодішньої ментальности. В четвертій народній клясі вже мав „Кобзаря" і вивчив напам'ять „Думи мої, думи". Галицький сойм, австрійський парлямент — то вже пізніша історія.

Впродовж мого всього життя, слава Богу, я ніколи не стратив був віри і не опускав сповіді. А були то часи лібералізму, безбожництва, соціялізму і масонства, серед молоді дуже поширені. Не раз батько і мати, виправляючи мене з дому до школи — до гімназії, дуже наказували, щоб завжди тямив про опіку Матері Божої, щоб не забував молитви, прикладно поводився і не приставав з поганим товариством.

Коли раз на одному родинному святі було багато товаришів з вищих кляс гімназії, як звичайно перед спанням, я відмовив молитву, і опісля чув, що вони завважували з насмішкою: „Він ще молиться!" Пригадую собі також, як я вже як студент теології і питомець Духовної Семінарії приїхав зі Львова домів до Заздрости і змучений положився. Тоді мати спитала: „Чи ти вже помолився?" Згадую про це тому, що релігійне виховання дитини має величезне значення і вплив на пізніше життя. Як ректор Духовної Семінарії я зараз бачив, чи питомець вийшов з релігійного дому, чи ні. Дитина релігійно вихована, навіть як звихнеться, то пізніше відізветься в неї совість, і вона, як дорослий, опам'ятається. Важче з нерелігійною родиною. В гімназійних літах було багато благородних товаришів і професорів, хоч не бракувало ще більше прикрощів.

Після зложення гімназіяльної матури я довго мучився з вибором знання теології чи філософії. Священиком хотів я бути і родина дуже бажала цього, але я невторопно боявся душпастирства, бо воно могло стояти мені на перепоні здобути найвищі знання і благородність, стати професором університету і бути, як тоді говорили, „аристократом духа".

Але дивна рука Господня, котра провадила мене ціле життя понад усіми життьовими пропастями, провела мене свобідно і тепер без примусу до священства. А вже ж коли прийшло до вибору безженного стану, то родина уважала це трагедією. Мати була невтральна, а всі інші проти, лише н й молодша сестра Євгенія, давно вже в гробі, була рішучо за безженним станом і успокоїла інших. Після зложення докторату я став приготовлятися до університетської професури, бо цісар Карло згодився дати українцям окремий університет. Та розвал Австрії приніс нові нещастя. Мимо того я вернувся до Львова 1922 р. з двома університетськими габілітаціями і 1925 р. мусів прийняти, під послухом, ректорство Духовної Семінарії.

Створення Богословської Академії, зріст числа питомців і студентів з 80 до 300, наукова праця, видання наукових творів, матеріяльне удержання і збереження установи в дуже важких умовинах поглинали всю енергію. Коли після конкордату Апостольського Престолу з Польщею треба було їхати в справі Духовної Семінарії до міністерства у Варшаві, то мені, між іншим, було там сказано: „Колись в Духовній Семінарії говорили всі по-польськи, а що ви нині зробили з неї?" — „Це минулі часи", — відповів я. З цитаделі у Львові військо мало робити навіть напад на питомців, і скільки могло тоді лягти молодих трупів! Та, хвала Господеві, все те якось було оминене, мимо різної агітації. Як важко було вдержатися, коли змінялася одна за одною польська, гітлерівська і радянська влади.

Тоді предложив мені Сл. Б. Андрей, якому я завдячую стільки добра та прихильности, як рівнож прихильности його брата Сл. В. о. Архимандрита Климента, прийняти єпископську гідність і наслідство на митрополичому престолі. На це відповів я, що це значить брати страшну відповідальність за Церкву під цю жахливу пору. І на це почув я рішучу відповідь: „Так, але ще страшніше не брати її... Зрештою, дайте іншого кандидата". І з якою совістю можна було тоді пхати когось в певну тюрму?

Та й не треба було довго ждати, бо вона прийшла незабаром. Вже в 1938 р. я одержав позаочний вирок смерти. На вулиці падали трупи наших визначних громадян. В 1945 р. наступив тільки формальний арешт. Яка була тюрма, ви самі про те вже багато чули і знаєте. Можна б дещо цікавого розповідати, але на це не час. Та все таки дещо треба згадати для прикладу.

В лаґрі був один молодий націоналіст, мабуть з Дарахова, біля Заздрости. Він приходив до мене і говорив: „Преосвященні, я нічого в Бога не прошу, тільки щоб я не вчинив нічого нечесного". І не було б це дивно, бо на яке геройство треба було здобутися, щоб не податися в боротьбі за кусок хліба і рятування життя. Знову інший випадок. В заквагоні везли в переділці зі мною бувшого начальника лаґру, що спроневірив якісь більші суми. Він обікрав і мене й попродав мої речі на спілку зі сторожею - караулом. Але коли я правив Службу Божу, молився в куті, він завжди чемно ждав на мене, аж скінчу, щоб разом „снідати" — випити черпак зупи. В лаґрі 5-8 тисяч людей, завжди знаходилися однадві людини, що не раз з нараженням свого життя приходили в крайній потребі з поміччю. Коли так раз я, усунений зі стаціонару, недужий лежав з 39 ступнями гарячки і запаленням легенів, безпомічний, прийшов литовський священик з лікарствами, що дістав їх від своєї матері, і врятував життя.

Завжди дивна рука Господня! Часом треба було переходити і судороги смерти. Буває, що стрінете в камері товариша, що чекає на розстріл, або бачите на мурах розбризкану кров. В очікуванні смертного присуду нерви самі, мимо спокою і рівноваги розуму і волі, своєвільно дрижать, і клаптями випадає волосся з голови. Тоді я щойно зрозумів, чому Христові виступав кривавий піт у передсмертних судорогах на Оливній горі! А Він був Богом.

Та після всього прийшло благословленне визволення. Я сказав т. зв. воля*, бо, як сказано, яка воля єпископові, коли його Церква в неволі? Коли 1963 р. міністер Мордовської республіки проголосив мені в прияві лаґерних генералів і полковників, що я освободжений Верхов-

(Закінчення на стор. 4-ій)

* Цей вислів дуже хибно пояснюють і натягають неприхильні нам чинники. — Редакція „Вісті з Риму".

В. С-ко

СТАРИЙ СМОЛИЧ ЗГАДУЄ...

Про кого у своїх видаваних у Києві безконечних мемуарах під назвою „Розповідь про неспокій" пише Юрій Смолич? — Про Блакитного, Куліша, Йогансена, Довженка, Вишню, Ірчана Головка, Слісаренка, Підмогильного, Копиленка і багатьох інших.

Літературознавець із Смолича абиякий. Та він власне й не береться аналізувати творчости письменників і поетів, про яких пише. В його спогадах характеристики „друзів", розмови, події, що їх відтворює він з підозріло крайньою точністю, немов би сталися вони не 45 років тому, а вчора - позавчора...

Один із розділів першої книжки спогадів названий з властивою авторові „скромністю" „ВАПЛІТЕ і я".

Організація українських підсовєтських письменників ВАПЛІТЕ — Вільна Академія Пролетарської Літератури — постала в листопаді 1925 р. в Харкові, тодішній столиці УССР. Фундатором її був Микола Хвильовий, письменник, трохи поет — високої ранґи партієць. Це була літературна організація „олімпійців" на відміну від масових організацій Гарт, Плуг та ін.

Українська Радянська Енциклопедія (УРЕ) заявляє: Провід ВАПЛІТЕ „посідав буржуазно - націоналістичні позиції, орієнтувався на „психологічну Европу", тобто на европейську буржуазну літературу, виступав проти політики партії, намагаючись відірвати Україну та її культуру від радянської Росії.. Опублікування роману „Вальдшнепи", — читаємо далі в УРЕ, — викликало рішучий осуд позиції ВАПЛІТЕ українською громадськістю(!), що змусило організацію в січні 1928 р. самозліквідуватись".

Що значить в совєтській термінології слово „самозліквідуватись" — хіба не треба й пояснювати. Так само „самозліквідувалася" колись і Українська Автокефальна Православна Церква і численні політичні партії та кооперативно - громадські організації.

А чи змінилось за 44 роки відношення компартії до української літератури? Ніяк! І сьогодні судять та ув'язнюють молодих письменників та поетів на Україні за „буржуазно - націоналістичні позиції", за „виступи проти політики партії", за „намагання відірвати"... Щодо опублікування роману Хвильового „Вальдшнепи" то УРЕ просто фальшує історію, бо надруковано було лише його частину, решту вже складеного тексту виносили з друкарні, ховаючи в пазусі, друкарські ростітники.

Юрій Смолич представляє ВАПЛІТЕ у майже повній згоді з характеристикою, що її подає УРЕ. Але він дозволяє собі (чи пак дозволяють йому) ту характеристику поширити, ввести в неї деякі „корективи" і деяких ваплітян „оправдати". Бож, пише він, „то був період цілковитого сумбуру — і на Україні і в Росії... Наше покоління було тоді літературною молоддю і нам (!) була притаманна схильність до фронди". Ну і звичайно сам він належав до тих ваплітян, які „не поділяли поглядів хвильовистів" і лише „тимчасово опинилися під впливом „ВАПЛІТЕ". Про „політичні прожекти ми, ваплітянська маса, нічогісінько не відали".

І так, де треба, Смолич з елітарної організації, що нараховувала лише 27 членів, робить масову організацію, а себе безневинним „масовиком". І це „не відав нічогісінько" Смолич, що рекомендує себе, як одного з основоположників совєтської української літератури, як одну з центральних фігур у тогочасних літературних процесах.

Смолич, звичайно, сам до ВАПЛІТЕ не пішов. „Мене, — пише він, — прийшли кликати (аякже!) і умовляти Яловий з Досвітнім, тому що я був на боці (звичайно!) Блакитного в тодішній літературній трикутній суперечці Блакитний-Хвильовий - Пилипенко". Смолич навіть похваляється, що він — один з усіх тодішніх письменників не дарував Хвильовому своїх книжок з авторською посвятою. І тому Хвильовий якось „з образою і гнівом" заявив йому: „Ви — гордий! Ви — єдиний, від кого я не маю жадної книжки..."

Отож ті, кому про це належить знати, і призначили пізніше „єдиного" і „гордого" Смолича, колишнього підлабузника „ортодоксального комуніста" Блакитного - Еллана на голову комітету, що снує змови та провокації проти української еміграції.

Смолич пристав до ВАПЛІТЕ аж тоді, коли Хвильового з тієї організації мали виключити. Він завжди був розважливий, цей у тих часах „безпартійний большевик". Але він не врахував того, що дух „трьох мушкетерів", як називали Хвильового - Ялового - Досвітнього, витатиме над тією організацією.

Тепер він пише, що зробив це зумисне, з розмислом, щоб бути разом зі своїми „друзями - письменниками" в тій загроженій організації, щоб розділити їх долю: „Я розумів, що друзі мої приречені, що їм не стелиться невибоїстий шлях у літературу та й в життя, що саме на їхні плечі впадуть тягарі літературної, ба й не лише літературної критики... Безрозсудна романтика, дурне лицарство?"

„Безрозсудний романтик" і „герой" Смолич евфемічною мовою називає літературною й нелітературною критикою цькування та вигуки „розпни їх!" у пресі, а вибоїстим шляхом — перехід на той світ з допомогою кулі в потилицю із малокаліброві енкаведистської пістолі.

У ВАПЛІТЕ Смолич, звичайно, відразу ж пристав до „опозиції", що не поділяла концепцій Хвильового. А пізніше, коли з колишніх ваплітян створилась літературна організація „Пролітфронт" — і зовсім від своїх „друзів" відскочив.

Тут несподівано в контекст Смоличевих мемуарів приходить така наскрізь лицемірна фраза: „Тепер товаришів, яких було тоді примусово відірвано від літературного процесу, регабілітовано". А „регабілітовано" — і про це знає найкраще Смолич — трупи, чи пак тіні тих „товаришів". Та й то „регабілітовано" на половину, на чверть...

До ВАПЛІТЕ, як уже згадано, належали 27 письменників: Бажан, Вражливий, Громов, Дніпровський, Досвітній, Епік, Іванов, Йогансен, Квітко, Куліш, Коцюба, Копиленко, Лейтес, Любченко, Майський, Панч, Сенченко, Слісаренко, Смолич, Сосюра, Тичина, Фельдман, Хвильовий Шкурупій, Яновський, Яловий. З них 16, як висловлюється Смолич „примусово відірвано від літературного процесу", просто кажучи, були вони розстріляні, замордовані під час слідства або — зникли безвісти. Один покінчив самогубством. Один виїхав на еміграцію і помер. Четверо померли на Україні. І лише три, а з-поміж них і Смолич, ще подають про себе голос.

Спогади Смолича про окремих „друзів" - письменників у наступній статті.

Голоси читачів

НЕ ТАК ВОНО БУЛО!

У „Свободі" з 4-го січня ц. р. надрукована була коротка замітка під заголовком „Українська Євангельсько - Баптистська Церква відзначає 25-ліття". Ця замітка була на першій сторінці без підпису, але „Свобода" покликалась на „Післанця Правди". У замітці написано: „Піонерами в розвитку місійної євангельсько-баптистської праці тоді були д-р Жабко - Потапович, С. Нищик, Г. Домашовець і ін".

Не так воно було! Коли мова про організацію Української Євангельсько - Баптистської Церкви в Німеччині, 15-16 січня 1947 року, тоді ніхто ні на з'їзді, ні взагалі між Ді-Пі в Німеччині Л. Жабка - Потаповича не бачив. Він від 1945-го р. перебував у Бельгії і жадного контакту не мав з організаторами УЄБЦ в Німеччині.

Як постала УЄБЦ в Німеччині і причина її організації, про це виразно написано в „Нарисі історії УЄБЦ" (Ірвінгтон - Торонто, 1967 р.) на сторінках 303-335. Крім цього, є ще десятки живих свідків — проповідників і членів громад.

Наприкінці тієї вістки про 25-ліття УЄБЦ в Німеччині подано: „В таборі міста Люденшайну працювала Біблійна школа". Так, така школа була, але в ній усе було на „русском язикє", нічого там українського не було. А найгірше, що провід тієї школи був ворогом УЄБЦеркви — не тільки її організаторів, але й членів. Про це виразно говорить резолюція „4-ой Головной Конференции Слав. Союза Єв.-Бап. Церкви дня 6-го сентября 1948 г." Див. „Нарис історії УЄБЦ" 320-322 ст.

Г. Домашовець
Ірвінгтон, Н. Дж.

Вадим Пепа

ТАЄМНИЦЯ МОРСЬКОГО ПОХОДУ

(5)

На перший погляд вони й самі скидалися на турків. Найяскравіших барв одяг. Зросту середнього. Плечисті, дужі. Кожна постать дихає мужністю й молодецтвом. Смагляві, аж чорні. З важкими золотими й срібними сережками в одному вусі. З кумедними вужами темних чубів під гостроверхими шапками. Безперестанку попихкують люльками, ніколи, чи що, не випускаючи їх із зубів. Але турки злі, люті, ненависні. А ці з відкритими лицями, веселі й по-людяному гамірливі. Часто на голосну мову когось із товариства вибухають таким розкотистим реготом, що передається й на тих, хто їх ні трохи не розуміє.

За кілька днів стародавній Рим мав козаків найпочеснішими гостями. Без зайвих зволікань їм дозволено розташувались коло води на просторій галяві оливового гаю. Відчувши земну твердь, прибулі раділи, мов діти. Нашвидкуруч збили довгі столи, щоб за своїм звичаєм пообідати просто неба. Місцева влада надіслала щедре частування — найрізноматніші потрави та ліпших ґатунків і найдавнішого вистояння вина.

Поки все те готувалося до вжитку, на не бачених досі в цих краях гостей ішли подивитися все нові юрби цікавих. Дрібні й знамениті трогівці з Риму та тих довколишніх містечок, куди вже докотилися чутки про козаків, квапилися запропонувати ходовий товар. Хоробре воїнство, не питаючи за ціну, охоче брало виготовлену добрими майстрами холодну й вогнепальну зброю. Виказуючи не абияку обізнаність у цій справі, щедро розплачувалось турецьким золотом. Ще мали попит хібащо оздоби та рідкісні спеції для жіночої вроди. На щось інше жваві жилаві крутивуси не звертали ніякої уваги.

За чарою щонайдобрішого італійського питва буйні козацькі голови схилилися на груди й притихли.

— Спом'янімо незлостивим словом братів своїх, товаришів наших, котрі своєю гарячою кров'ю доповнили води сивого Дніпра й трьох морів, своїми білими кістками вбстелили бусурменські береги, чия смерть вберегла наші душі й примножила козацьку славу матері України в далеких незвіданих землях.

По тому вгодоє і подумки пито за єдиновірців, що шаблею і списом виборюють розтоптану ворогами волю рідної батьківщини, і за тих, що страждають у важкому шляхетському ярмі і страшному турецькому полоні, по всіх азіятських і огарянських, себто арабських та африканських державах, і за тих, що саме втікають, видобуваються дикими гірськими й пустельними етежками на ясні води, на тихі зорі, до вітчого дому, і за тих, старших і молодших, рідних і близьких, хто виплакує очі й сушить серце, жде не діждеться з далекого походу сина, батька, чоловіка чи судженого.

Гостинним господарям через козацького драгомана розказувано про похід.

Добре погуляли на морі. Трусонули укріплені береги проток, що їх триклята Оттоманська Порта берегла, як зіницю ока, та так і не змогла захистити від зухвалого козацького промислу. Мали наостанку велику потребу в Середземному морі.

Замаячила на оболоні ціла турецька фльотилія з ґалерами й дрібнішими суднами. З ранку до вечора на невидимій відстані ховалися чайки серед хвиль, аж поки скісні промені призахідного сонця не дозволили безпечно наблизитись до ворога на якихось півтори-дві милі. Без жадного звуку чатували до півночі. За свистком від кошового водночас змахнули веслами, відчайдушно ринули за перемогою. До краю збуджені тривалим очікуванням, сміливці вправно чіплялися гаками за облавки на бортах, видиралися, не зморгнувши оком, на покищо майже порожні поклади, накидалися зненацька, не даючи прийти до тями, на півсонного ворога.

Дещо врятувалося втечею, інше пішло на дно, решта згоріла прямо на воді. По закінченні гарячого діла козаки повмощували на байдаках чималу здобич, загнали під чардак уцілілої головної ґалери на заміну своїм братам-полоненим триста пов'язаних яничар разом з пашею та й рушили далі в світ.

Сонце от-от мало сховатись за обрій, як до козацького табору підкотила пишна карета, запряжена четвіркою буланих еспанських коней. Кумедні, але доброго вишколу швайцарські ґвардійці папи римського віддали честь кошовому отаманові війська Запорізького Низового Іванові Сулимі. Особистий посланець папи Павла V передав сердечне пожадання його превелебности бачити знатного воїна своїм почесним гостем. Підступна ненависть відступала перед визнаною силою...

Сонячної днини урочистий козацький виїзд на конях одної масти, присланих від папи, вбирав очі всього Риму. Перед чітким шиком кінноти пливла пурпурова корогва. Легкі повіви вітру торкали пишний бунчук. Веселка вигравала на всипаній самоцвітами булаві кошового.

Іван Сулима могутньою рукою присаджував коня, що так і грав під молодецьким вершником. У своєму обшитому золотим шнурком яскраво-червоному кун-

(Закінчення на стор. 4-ій)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА
МОВОЗНАВЧА КОМІСІЯ

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

відбудеться в суботу, 25-го березня 1972 р. о годині 5-ій веч., в залі НТШ, 302 Вест 13 вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПРОГРАМА:

1. Відкриття.
2. Проф. д-р П. КОВАЛІВ: доповідь на тему „До питання про вживання форм „на Україні" і „в Україні".

Вхід вільний.

Управа Мовознавчої Комісії НТШ

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ
— і —
ОБ'ЄДНАННЯ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР

БОГДАНА НИЖАНКІВСЬКОГО-БАБАЯ

з участю
ЛІЗИ ШАШАРОВСЬКОЇ-ЧЕПІЛЬ
і БОГДАНА ПАЗДРІЯ

Філядельфія, неділя, 26 березня 1972
год. 4-та, у залі „Тризуба"

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ, НЮ ЙОРК
149 2-га Авеню

П'ятниця, 24-го березня 1972 року
Год. 7:30 вечора

Інж. МИРОН ЛЕВИЦЬКИЙ
ВРАЖЕННЯ З ПОДОРОЖІ ПО ЕСПАНІЇ.
Багато ілюстрована прозірками.

КІНОСТУДІЯ ЯРОСЛАВА КУЛИНИЧА
висвітлює фільм

„ПІД ЧУЖИМ НЕБОМ"

Українці в пралісах Уруґваю, Параґваю і Місіонес. Тарас Шевченко в Арґентині.

В ІРВІНҐТОНІ, Н. Дж. — субота, 25-го березня, год. 5 і 7-ма веч., заля УНДім, 140 Prospect Ave.;

В ПАССЕЙКУ, Н. Дж. — неділя, 26 березня, год. 5 і 7 веч., заля Укр. Централі, 240 Hope Avenue.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ:
П'ятниця, 31 березня, год. 8-ма веч., заля Тризуба, 4932 N. Broad St.;
Субота, 1-го квітня, год. 8-ма веч., заля Тризуба;
Неділя, 2-го квітня, год. 3, 5 і 7 веч., заля Тризуба;
субота, 1-го квітня, год. 3 і 5 веч., заля Горожанського Клюбу, 847 N. Franklin St.

ВИСТАВКА КЕРАМІЧНОЇ СКУЛЬПТУРИ І РИСУНКІВ

LES FLEURS DU MAL

СЛАВИ ГЕРУЛЯК

від 26-го березня 1972 р. — 9 квітня 1972 року
Відкриття: НЕДІЛЯ, 26 березня, від 2-6 по пол.

ГАЛЕРІЯ ІРЕНИ СТЕЦУРИ
285 Central Park W., New York City. Тел. 787-4307

ТОВАРИСТВО „СВОБОДА", 194 ВІДДІЛ УНС в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
повідомляє, що

в суботу, 25-го березня 1972 року
в ДОМІВЦІ ТОВАРИСТВА в домі „Самопомочі"
при Другій Авеню ч. 98 в Ню Йорку

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА

з наступним порядком нарад:

1. Відкриття
2. Вибір президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія і уділення абсолюторії
6. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії
7. Обговорення майбутньої праці
8. Внески й запити

Після зборів відбудеться
ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ й ПЕРЕКУСКА
Початок зборів о год. 4-ій по пол.

Усіх Членів Товариства прохається взяти обов'язкову участь у зборах та зустрічі.

ЗА УПРАВУ:

Михайло Салдан, голова — Євстахій Манацький, секретар

Ню Йорк вшанував 80-ліття Верховного Архиєпископа

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Гірняк коротко згадав про працю Верховного Архиєпископа в обороні рідної Церкви й народу та про тих Датанів і Авіронів, які бунтуються проти голови своєї Церкви, і після цього по-мистецьки прочитав уривки з XII-ої та X-ої пісень із Франкової поеми „Мойсей". Мецо-сопрано Галина Андреадіс відспівала ,Ой вербо, вербо" Людкевича-Пачовського, „Коваль" Я. Степового-Ф. Петруненка та арію Одарки з опери „Купало" А. Вахнянина. Як наддаток вона заспівала ще „Думу" М. Гайворонського. При фортепіяні був І. Соневицький. Закінчила Академію своїм виступом нюйоркська „Думка" під диригентурою проф. О. Берника, виконавши А. Гнатишина „Чи ти мене, Боже, во вік забуваєш" (соліст І. Зам'ятий), того ж композитора „Богородице Діво" (солістка О. Новицька-Зам'ята) та „Восхвалю ім'я Бога моєго" Д. Бортнянського (солісти: О. Новицька-Зам'ята, Х. Зубрицька, З. Раковська, Е. Камінський, Б. Кекіш, М. Літепло, І. Зам'ятий). При фортепіяні Х. Зубрицька і О. Куйбіда.

Д-р І. Козак прочитав депешу до Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа, в якій присутні висловили свою синівську відданість та підтримку Голові Помісної Української Католицької Церкви та бажали йому довгих літ життя для добра рідної Церкви та українського народу. Хор „Думка" зачав пісню „Боже, вислухай благання", яку підхопили присутні, що заповнили по береги велику залю середньої школи Вашинґтона Ірвінґа.

Комітет Відділів УНС Пассейкської Округи відбув збори, перевибрав управу

(Закінчення зі стор. 1-ої)

році діяльність Округи збільшилася, що виявилося у влаштуванню „Дня УНСоюзу". Закликав відбувати автобусові прогулянки на Союзівку та пропонував відбути знову „День УНСоюзу". Округа повинна подбати, щоб помимо передбачених витрат, членство зросло. Округа має знаного і заслуженого союзового діяча Петра Головачука, який від багатьох років організує принайменше 25 членів річно і належить до Клюбу Заслужених Союзовців. Щоб відмітити його заслуги за останніх 10 років, УНСоюз надав йому почесну грамоту, яку йому там вручено.

На внесок Івана Хомка присутні одноголосно вибрали на почесного голову Округи о. протопресвітера Теодора Форостія. Опісля на внесок Константина Боковця вибрано через аклямацію дотеперішню Управу Округи в складі: Іван Хомко — голова, Олександер Гнатюк — заст. голови, Василь Марущак – секретар, Іван Бliха — касир, Петро Головачук, інж. Вол. Бакалець — орг. референти. Контрольна Комісія: Іван Бурій — голова, Іван М. Лелеш і Павло Войтів — члени. Вільні члени Управи: Константин Боковець і Михайло Коцюрко.

Нововибраний голова Іван Хомко відчитав привіти від голів Округ Перт Амбою і Нюарку. На закінчення зборів о. протопресвітер Т. Форостій подякував присутнім за вибрання його почесним головою і заявив, що з приємністю буде дальше працювати для УНСоюзу і для всієї української спільноти. Збори закінчено молитвою. Опісля висвітлено фільм про Союзівку.

ЮВІЛЕЙ УАПЦ В КУРИТИБІ

Куритиба, Бразилія. — У залі Хліборобсько-Освітнього Союзу. ХОС, відбулася в лютому академія на відзначення 50-річчя відновлення Української Автокефальної Православної Церкви. Доповідь виголосив С. Плахтин. Співали хори з церков св. Димитрія з Біґорільо та св. Михаїла з Віла Ґваїра під диригуванням В. Чмира. Після Соборної Архиєрейської Служби Божої була відправлена у Біґорільо Панахида, як інформував тижневик „Хлібороб" ч. 3/1972, по бл. п. Митрополитах Василеві Липківському, Миколі Борецькому та всіх замучених большевиками за УАПЦер-

Три Єпископи взяли участь у похоронах бл. п. о. Єроніма Барнича, ЧСВВ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Поминальну Службу Божу відслужили Митрополит Амвросій Сенишин, ЧСВВ, з Філядельфії і Владика Ярослав Ґабро, єпарх Чикаґської єпархії. Єпарх Стемфордської єпархії, Кир Йосиф Шмондюк був присутнім у святилищі. Співлітургували з Владиками: о. протоігумен П. Пащак, ЧСВВ, о. генер. вікарій Е. Манастирський, о. ігумен І. Лотоцький, ЧСВВ, о. С. Голик, ЧСВВ, о. Н. Феціна, ЧСВВ, о. С. Якимишин, ЧСВВ і о. В. Ракачкий, ЧСВВ. Прощальне слово виголосив о. протоігумен П. Пащак, ЧСВВ, нав'язуючи свої прощальні слова до останнього листа пок. о. Є. Барнича, де згадує про свідомість, що вкоротці кінчатиме життя, тож прохає прощення від усіх за свої недотягнення, а рівнож про те щастя, що кінчає життя як священик - монах. Останні думки списані покійним зробили глибоке враження на присутніх, та дали зразковий приклад смерти правдивого християнина. Похоронні обряди скінчились поливанням оливи обличчя покійного священика Митрополитом Кир Амвросієм.

Тлінні останки о. Є. Барнича перевезено на цвинтар святого Хреста у Вестбері біля Гемпстеду, де теж похований його батько, нюйоркський діяч бл. п. Павло Барнич.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Василя Федіва

на ФОНД УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ

зложили

Пластуни 23-го Куреня „Червона Калина"	$25.00	М. Янюк	10.00
І. Залуцька	20.00	Я. Гусар	10.00
Л. і П. Бокало	20.00	С. Мацола	10.00
М. і М. Бокало	10.00	С. і Р. Берарді	10.00
М. Вачків	10.00	Н. Чапленко	5.00
Б. і Д. Колатало	10.00	М. і Г. Кравчук	5.00
Б. і М. Ґеба	10.00	С. Луків	5.00
С. і Г. Чорномаз	10.00	Р. Копійчук	5.00
		Б. і А. Процюк	5.00

Разом $180.00

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. д-ра Романа Криштальського

чоловіка нашої Співробітниці,
125.00 долярів на „Церкву в Потребі"
зложили

ПРАЦІВНИКИ ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ і В-ВА „СВОБОДА"

Об'єднання Мистців Українців в Америці запрошує Українське Громадянство на відкриття

18-ої РІЧНОЇ ВИСТАВКИ НАШИХ ЧЛЕНІВ І ЗАПРОШЕНИХ ГОСТЕЙ

що відбудеться у неділю, 26 березня 1972 р. о год. 1-ій по полудні у Галерії Українського Літературно-Мистецького Клюбу (149 Друга Евню в Ню Йорку). Виставка буде відкрита до 2-го квітня включно, щоденно від год. 5:30 до 8:00 вечора, а в суботи й неділі від год. 12-30 по полудні до 8-ої вечора. У Виставці беруть участь: Петро Андрусів, Рома Баб'юк, Володимир Вачінський, Юрко Бобрицький, Євгенія Чапельська, Михайло Черешньовський, Микола Чулаєвський, Андрій Дараган, Ольга Дядинюк, Євгенія Ерес, Ірина Фединишин, Стефанія Гнатченко, Яків Гніздовський, Петро Холодний, Мирослава Ласовська, Оксана Лукашевич-Полон, Людмила Морозова, Михайло Мороз, Ірена Несторович, Зенон Онишкевич, Борис Пачовський, Ярослав Паладій, Лавро Полон, Оксана Савчук, Наталія Савчук, Богдан Савчук, Марія Шеротська, Діонізій Шолдра, Константин Шонк-Русич, Тарас Шумилович, Микола Горбач, Микола Голодик, Василь Панчвк, Богдан Савчук, Валентин Сімянців, Аполінарій і Тетяна Осадца.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Подаю до відома Побратимів, учасників Листопадового Чину, щоб у майбутньому зверталися в справі своїх листопадових споминів на адресу:

Dr. M. Huculak
2991 West 42nd Avenue, Vancouver 13, B.C. Canada

Яр. Гриневич

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

УРОЧИСТА ШЕВЧЕНКІВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

ПРОГРАМА:

Відкриття Конференції
ЮРІЙ В. ШЕВЕЛЬОВ — „Від Куліша до Синявського (з історії вивчення мови Шевченка))"
ОЛЕКСАНДЕР П. ОГЛОБЛИН — „Проблема українських зв'язків Шевченка"
„Слово над гробом Шевченка" П. Куліша, прочитає ЙОСИП ГІРНЯК
Під час Конференції — буде виставка творів Шевченка та літератури про нього.

Конференція відбудеться

в неділю, 26-го березня 1972 року, о 4-ій год. по пол.
в приміщенні АКАДЕМІЇ, 206 Вест 100-та вул., НЮ ЙОРК, Н. Й.

ПОДЯКА

Усім нашим ДОРОГИМ ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ, які особисто чи письменно зложили нам свої співчуття та пожертви, складаю щиру подяку.

ЛІДА БУК
з АСКОЛЬДОМ і АРЕТОЮ

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Невіджалуваного

бл. п.

Інж. ЕВГЕНА ЛИЦИНЯКА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в суботу, 25-го березня 1972 року
о год. 9-ій ранку
в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

Свояків, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного в молитвах.

СЕСТРИ і РІДНЯ

Замість квітів на могилу
бл. п. ОЛЕНИ ЧАПЕЛЬСЬКОЇ
на Фонд „Церква в Потребі"
складають 20.00 долярів

Оксана і Роман ТРЕПІНЬОВСЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого Приятеля
бл. п. мгр. ІВАНА МЕЛЬНИКА
складаємо 20.00 долярів
на Фонд дитячого журналу „Веселка".

Фінікс, Арізона — Мгр Володимир і Марія ЧОРНЕНЬКІ

СВІТОВЕ ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

повідомляє про невіджалувану смерть Члена Президії цього Т-ва, видатного суспільно-громадського діяча, активного учасника Українських Визвольних Змагань

св. п.

Д-ра РОМАНА КРИШТАЛЬСЬКОГО

колишнього адвоката і прокуратора у Львові.

Прохається усі Крайові Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви церковними відправами і молитвами попрощати нашого Друга на Вічний Спочинок.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПРЕЗИДІЯ

З глибоким смутком повідомляємо Членів ОУА „Самопоміч" і все Громадянство, що в п'ятницю 17-го березня 1972 року відійшов у Вічність

бл. п.

Д-р РОМАН КРИШТАЛЬСЬКИЙ

головний редактор журналу „Самопомочі" „Наш Світ".

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ВПІ. Дружині і Родині Покійного складаємо вислови глибокого співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА ОУА „САМОПОМІЧ" в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ПРАВНИКІВ в ЗСА і КАНАДІ
з глибоким жалем повідомляє Членів і все Громадянство, що в п'ятницю, 17-го березня 1972 р. відійшов у Вічність

бл. п.

Д-р РОМАН КРИШТАЛЬСЬКИЙ

б. член Управи Товариства, б. адвокат і прокуратор у Львові, учасник Визвольних Змагань і громадський діяч на Рідних Землях і на еміґрації.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ВПІ. Дружині і Родині Покійного складаємо вислови глибокого співчуття.

УПРАВА

ПРЕМ'ЄРА найкращого українського кольорового фільму продукції української кіно-студії в Канаді „КАНУКР"

НІКОЛИ НЕ ЗАБУДУ

(В українській мові, з англійськими підналовками)

ГАРТФОРД, Конн. і околиця

Субота, 25 березня 1972
о 2:00, 5:00 і 8:00 год. веч.

Неділя, 26 березня 1972
о 2:00, 5:00 і 8:00 год. веч.

Falcon Theatre
18 Broad Street
New Britain, Conn. (коло Hartford, Conn.)

МОНТРЕАЛ, Квеб., Канада

Неділя, 2 квітня 1972
о 2:30 і 4:30 год. по полудні
(тільки два покази)

Plateau Hall
3700 Calixa Lavallee Street
Montreal, Que., Canada

Увага! Чикаґо, Трентон і Міннеаполіс! СЛІДКУЙТЕ ЗА ОГОЛОШЕННЯМ ПРЕМ'ЄРИ „НІКОЛИ НЕ ЗАБУДУ" У ВАШОМУ МІСТІ!

ЙДЕ ПРО МАЙБУТНЄ НАШОЇ ЦЕРКВИ І НАШОГО НАРОДУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ним Совєтом у Москві, тоді я самометно спитав, чи свобідна і Церква

Очевидно, яка мені свобода, якщо страждає Церква? Під послухом я мусів приїхати до Риму, і за це я дуже вдячний Святішому Отцеві Папі Йоанові XXIII, але і в часі Ватиканського II Собору та пізніше приходили гіркі події, яких переживання не були легші, ніж у в'язниці. Може для не одного здавалося б, що це — радість, та для мене наша Церква і Нарід є першим чинником діяння, а не особиста користь. За цих кілька літ переходили події для нас дуже важкі і вам добре відомі й невідомі, а їх переживав я не менше болючо і прикро, як в'язничні тортури. Та дивна рука Господня не випускає нас зі свого проводу. Не можна бути пасивним і лишити долю нашої Церкви і Народу на проізвол судьби. А всі умовини, як ви знаєте і не знаєте, є катастрофальні — та й це в першу чергу відносять до Верховного Архиєпископа. Не йде тут про особисту вигоду, але про майбутнє нашої Церкви і Народу. І коли я що невміло чи неправильно вчинив, прохаю милосердного прощення.

Та й після такого важкого життя, коли одні за одними старання і будови падали в руїну, слушно спитаєте, чи було варта жити і трудитись? А вже ж, що було треба працювати, і за невдачі треба бути вдячним Богові. Понад тим всім царює свідомість, я робив це для Господа Бога, для своєї Церкви, для свого Народу. Я хотів чинити щось добре, — і це є найбільша заплата вже ось тут на землі, а пізніше в небі. Нинішнє свято нехай буде заохотою до дальшої праці і подвигів для нас всіх, не зважаючи на всі недостачі і невдачі, до наміченої мети.

От це тих кілька думок старого дідугана, в цю так важну, мимо своєї скромности, хвилину 80-річчя життя. Слава Богу, що можна доповнити терпіння Христа, як каже св. Павло, серед яких нам просвічує висока мета — єдність Церкви і Народу.

СПРОСТУВАННЯ

З огляду на те, що в чужомовній пресі, а за нею і в українській, появилися різні неправдиві толки у зв'язку з останніми виступами і промовами Блаженнішого Верховного Архиєпископа і Кардинала Кир Иосифа, ми уповноважені заявити, що всякі поголоски про револьти, скарги на Ватикан і т. п., не відповідають дійсності, і є або перекрученням змислу слів, або натягненим поясненням деяких неприхильних і жадних на сензації чинників, які шукають попертя своїх своєрідних і суб'єктивних поглядів. Тим, очевидно, вони наносять шкоду Українській Католицькій Церкві і кривду Блаженнішому в його зусиллях та законних стараннях вдержати і закріпити єдність Української Помісної Церкви і Українського Народу в їх щораз важчому положенні.

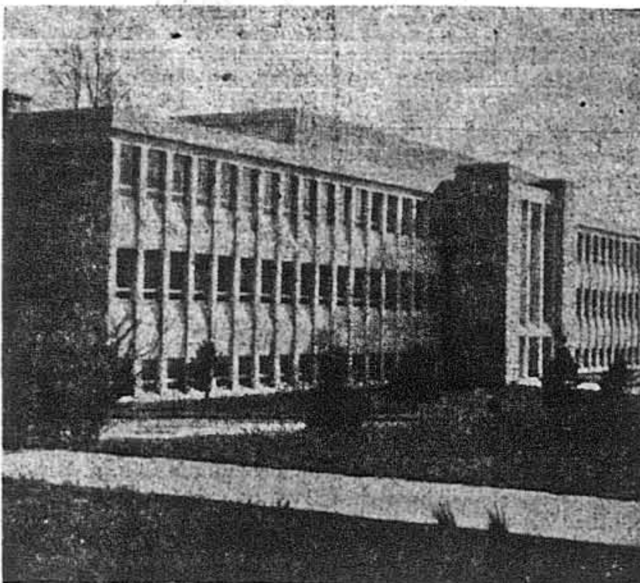
Редакція „Вістей з Риму"

Білорусь відзначатиме 90-річчя народження поета Янки Купали

Менськ. — Цього року минає 90-річчя з часу народження найвидатнішого білоруського поета Янки Купали, поета-патріота, який за совєтського періоду, перед другою світовою війною покінчив у Москві життя пострілом з револьверу. Популярність Янки Купали серед білоруського народу надзвичайно велика, частину його творчости вивчають у середніх і вищих школах. Цього року в родинному селі поета Вязика біля столичного міста Менську буде створено Купалівський меморіяльний Заповідник, за проєктом архітекта С. Мусінського. „Буде відновлена хата, в якій народився поет, різні забудови, що стояли в дворі його батька, буде збудована Купалівська читальня та невелика естрада під відкритим небом, для проведення Днів поезій". Заплановано встановити на території заповідника пам'ятник Янці Купалі.

МЕНОР ДЖУНІОР КОЛЕДЖ РОЗШУКУЄ УКРАЇНОК

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Головний будинок Менор Джуніор Коледжу

Василія Великого, ЧСВВ, які й започаткували тут американську вітку цього Чину. Як вони та інші Сестри важко працювали, знає тільки Господь. Але в 1926 р. вони вже змогли купити старий сільський будинок, збудований ще в 1815 році, перебудували його і так обернули ту будову в манастир — мали де жити і молитись. Потім сестри збудували новий манастир, а в старому домі в 1932 р. відкрили середню школу для дівчат, Академію св. Василія Великого на Факс Чейс. І так завдяки бджолиній праці, у щоденних молитвах українські Сестри Василіянки добились того, що в 1947 р. змогли відкрити власну школу для вищої освіти дівчат — дворічний католицький український Менор Джуніор Коледж. Скільки було першого року студенток? — Одинадцять!

Нині Менор Джуніор Коледж у своє 25-річчя — це справжня перлина в українських руках, у невтомних руках Сестер Василіянок. Як кожна вища школа в Америці, це — американський Коледж, з усіма правами й обов'язками; коли ж говорити при Дирекцію на чолі з Матір'ю Ольгою, ЧСВВ, про велетенські українські можливості і про щире бажання Чину — то це Коледж український. І не тільки католицький, бо до Коледжу радо приймають із „гайскулів" чи інших відповідних шкіл, українок-православних, українок євангелицького віровизнання. Тут на практиці реалізують дух екуменізму, йдучи так далеко, що під Господнім християнським хрестом дружньо вчаться в Менор Джуніор Коледжі також студентки з різних країн світу, в тому й жидівського віровизнання.

Який же студентський склад тепер, у 25-річчя українського Менор Джуніор Коледжу? Цього року тут студіюють 161 студентка та ще 19 студенток, які беруть не повний курс, отже разом 180 студенток, а з них українок різних віровизнань є тільки 16.

У чому справа? Як не надто заможні батьки-католики з Венесуелі, з Панами, з Гондурасу змогли розшукати аж у ЗСА Коледж, де вони спокійні за своїх дітей (тут не було ні одного випадку з наркотиками чи чимось подібним), а українські батьки в ЗСА і сусідній Канаді все ще не добачають свого Коледжу, своєї вищої школи. Так, американської — і своєї, бо в якому Коледжі є Українська Кімната, або Українська Бібліотека, де побачите прекрасні візантійські ікони, чи бронзовий бюст Тараса Шевченка, і де Вас будуть, у якому іншому подібному Коледжі прохати розшукати ще й бюст Івана Франка? Де в коледжовій каплиці відправляють Богослуження нашою мовою?

Доки повернемось до цієї теми, скажемо про найголовніше: що дає цей Коледж, які права, які можливості, хто може вступити до Менор Джуніор Коледжу, чим потім може стати?

До уваги батькам

У „Каталозі на 1972 рік" Менор Джуніор Коледжу, який можна одержати безкоштовно, на першій сторінці, між ін., сказано: Менор Коледж вважає, що „освічена жінка — це інтелектуально зформована особистість, добре зорієнтована історично, культурно, соціяльно, філософічно, науково й релігійно-теологічно", і що „освічена жінка повинна мати загальне знання з гуманістичних наук та інших ділянок знання і мати спеціяльне знання щонайменше з одного фаху". В тій інструкції сказано також, що завданням Менор Джуніор Коледжу є випускати молодих дівчат-фахівців із різних ділянок на найвищому рівні, для яких поняття Бог — Народ — знання є живими, реальними поняттями, від котрих вони не відступлять у дальшому житті, у праці і в родині та в праці для спільноти.

Здавалося б, що де-де, а тут, у Менор Джуніор Коледжі на Факс Чейсі біля Філядельфії, мала б стояти українська черга для запису дівчат. Черги немає: на 180 студенток є тільки 16 українок, а тому, що їх так мало, і їхній Український Клюб у Коледжі заледве проявляє якусь активність.

Американські і чужинецькі відвідувачі, науковці, інспектори захоплюються красою природи, чудовими модерними будовами Коледжу, зразковою чистотою, відсутністю прикрих випадків, новою бібліотекою-палацом з її вже майже 20.000 книг, гарною каплицею у старому українсько-візантійському стилі, велетенською модерною спортовою залею... — інші захоплюються, але не ми.

Може тому, що ще замало знаємо про цей Коледж?

Ось, задля кращого знайомства — цей репортаж. Можливо треба було б його розпочати словами Матері Ольги, ЧСВВ, Президентки Коледжу:

„Ми робимо різні старання, щоб придбати сюди більше українок. Але не раз я себе запитую: де ж українки?"

А, можливо, репортаж треба було б починати із святкового привіту, з нагоди 25-річчя Менор Джуніор Коледжу, присланого Верховним Архиєпископом Блаженнішим Йосифом, Кардиналом, з Риму:

„На руки Директорки Преп. Матері Ольги, Василіянки.

Дорогі в Христі Студентки!

25-літній Ювілей Вашої високої Школи спонукує нас вислати Вам найкращі побажання і переслати Архиєрейське Благословення. Передусім заносимо, разом з Вами, вдячні молитви за минуле чвертьстоліття, а водночас благаємо Всевишнього за майбутній розвій і розквіт Вашого Менор Коледжу, бо його значення, в нинішніх важких для нашого Народу і Церкви часах, є величезне. Дай, Боже, щоб із Коледжу і дальше виходили студентки, свідомі до глибини душі своєї української національности і приналежности до Католицької церкви в нашому обряді. В грядучому поколінні лежить і наша доля"...

У кінці листа — ювілейного привіту Верховний Архиєпископ Митрополит Йосиф зазначає:

„Будьте завжди свідомі своєї великої відповідальности перед Богом і історією, а Дух Святий нехай осяює Вас і провадить на шляху Вашого життя".

(Далі буде)

ТАЄМНИЦЯ МОРСЬКОГО ПОХОДУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

туші з вільними, мов крила, рукавами він скидався на казкового птаха, — от-от зірветься в політ, щоб ширяти в небі. Тільки дорогого сріблястого хутра шапка з пишним білосніжним пером на відзнаку найвищої серед січового козацтва влади не відпускала від нелегких земних справ, навічно пов'язувала з важкими турботами за долю рідного краю. Слідом за генеральною старшиною цвіло, як мак, добірне воїнство. Товариші від кожного куреня в своїй барві. Червоний, лазуровий, жовто-гарячий кольори розмаїто переливались у коротких жупанах, широких шароварах, сап'янових, на високому підборі чоботях та довгих хвацьких шликах. Мов знизані в один разок, ледь коливались чіткі лінії суціль сивих смушевих шапок.

Козаки, наче під шнур, тримали лави. У почеті кошового були ті, хто в розпалі бою умів, збивши ворога, вмить перескочити на чужого коня й відразу правувати ним, як своїм, давно виїждженим. І виловлених у Дикому полі стригунців приборкували, мов для розваги, якими б не були норовистими. Невтримні аравійські румаки слухняно корились верхівцям, ніби тільки те й знали, що їхню владну руку.

Лише зумисно змочене в розсолі перед морським походом бойове спорядження козаки так і залишили тьмяним, — щоб не дати ворожому окові грати на ясній зброї. Чесна козацька зброя, „панночка молоденька, котра з бусурманом зустрівалась, не раз, не два цілувалась", себто шабля-сестриця при боці. Тонкої східньої роботи, в дорогій оправі, з вирізьбленим звіром або птахом на кінці руков'яті. За плечима рушниці-самопали з довгими цівками й коштовними ложами, оправленими сріблом з насічками й черню. Пістолі з просторими цівками. Два — за поясом і два — в шкіряних кобурах, пришитих іззовні до шаровар. Шкіряні з пряжками череси навхрести на грудях з двома рядами готових набоїв, з великим, обкладеним сріблом рогом для пороху, сталевим огнивом, сап'яновим для куль ґаманом на срібному черкеському ґайтані — шнурку. Та ще й гарна — предмет особливих козацьких гордощів і втіхи — люлька, козацька думка з кисетом біля пояса.

Чого лише не визнавали запорожці, так це захисної натільної броні. Так уже повелося, так уже усталилося й укоренилося, так уже в народі сповідувалося, що козак народжувався не для щасливого життя, а тільки на добру славу. Коли приторочував до пояса шаблю й заплакана мати виводила за ворота осідланого коня, юнак усвідомлював, що „не сьогодні, так завтра поляже його голова, як від вітру у степу трава". Не козакові лякатись і ховатись від смерти. Ішов сміливо й відкрито за доброю славою, раз і назавжди прийнявши, як причастя, святу козацьку заповідь — не бійся смерти: двом не бувати, а одної не минати.

Незвичайна парада полонила не тільки очі, а й слух цікавих римлян. Козацькі сурми, труби, бубни й тулумбаси витинали мелодійні запорізькі марші, повні такого мажору, такої розбуяної сили, такого поклику до радости й життя, перейнявшись якими і чоловік малої душі міг відчути себе велетнем.

> Військо їде — короговки мають,
> Попереду музиченьки грають.

Адже там, удома, за морем, на своїй начебто землі їх рахували тільки підданими речі Посполитої — gunte Ruthenus nations Polonus (за походженням — українець, за національністю поляк). А тут, на чужині, вони виступали самі по собі, як козаки і сини самобутньої козацької землі. Їхня горда краса та сила не потребували ніякої зверхности, нічиєї рекомендації. Засвідчена нечуваним ділом могуть говорила сама за себе.

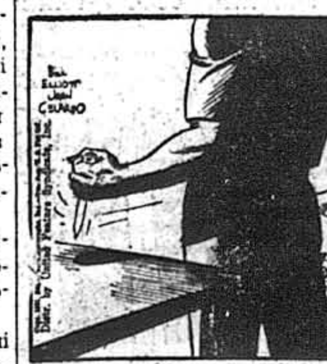
Услід за кінним козацтвом пішою-пішаницею волочились страшні цілому християнському світові, а нині прив'язані, знеславлені зганьблені й принижені турецькі яничари укупі з розлюченим, як тигр на ланцюгу, пашею та дрібнішими османськими провідцями. За охоронців до них приставлено вчорашніх ґалерників, не один з котрих усе ще не йняв віри, що вирвався з неволі, тяжчої за єгипетські роботи й вавилоно-асирійський полон.

Тепер столиця европейського побожництва на власні очі бачила справжню козацьку силу й міць. Звитяжне воїнство, дивуючи папський почет і посланців усіх королівських дворів Европи, піднесло католицькому зверхникові нічого не вартий козакам дарунок — турецьку ґалеру з трьома стами яничарами, гордо кинуло до ніг недоброзичливців упокоріне страховисько, котре наганяло жах на цілий світ.

(Кінець).

У ФРАНКФУРТІ НАД МАЙНОМ, ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА, ВІДКРИТО нове велетенське летовище, на якому зможуть одночасно приземлюватися 36 джетів. Летовище охоплює 5 ресторанів, 2 супермаркети, 2 кіндерґартени і навіть в'язницю з 6 келіями.

ТАРЗАН, Ч. 6720. Нікко кидається на Тарзана

В додатку до вашого злочину організування рейдів проти африканців для відрубування їм рук, ви користувались цією фальшивою станицею торгівлі гумою на головну шпигунську квартиру, щоб підслухувати радіо з летунської бази в Момбузі. Отже...